

Долженкова П.А., студентка гр. 263-20-1

Науковий керівник: Столбченко О.В., кт.н., доцент кафедри охорони праці та цивільної безпеки

(Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», м. Дніпро, Україна)

ЕСТЕТИЧНІ УМОВИ ПРАЦІ

Виробнича естетика передбачає створення комфорту на робочих місцях, які складаються з раціонально спланованого розміщення засобів і предметів праці; зручного користування ними; чистоти й порядку в робочій зоні; раціонально підібраних кольорових інтер'єрів; музичного супроводження; упорядкування місць відпочинку. Основними заходами, що сприяють *естетизації умов праці* на підприємствах, є: [1] просторове вирішення промислових територій, інтер'єрів адміністративних приміщень, робочих місць працівників;

кольорове оформлення поверхонь технологічного обладнання, транспортних засобів та інвентарю;

вдосконалення естетичного оформлення наочної агітації у цехах, кабінетах, відділах, на заводських територіях (гасла, таблиці, статті, вивіски, реклами); впровадження до початку зміни та під час перерв психофізіологічно обґрунтованої музики та організація пауз психологічного розвантаження, що сприяють підвищенню працездатності;

придбання гарного, зручного та раціонального робочого одягу з емблемами підприємства, різного кольору та крою, що відповідає функціональним обов'язкам людини;

естетичне та оздоровче озеленення (горизонтальне і вертикальне) промислової території, навчальних, адміністративних, виробничих та побутових приміщень.

ВИДИ НАОЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ТА ВИМОГИ ДО ЇЇ ОФОРМЛЕННЯ

Види наочної інформації у промислових приміщеннях поділяють на чотири групи:

інформація щодо організації праці та попередження про небезпеку;

технічна інформація;

організаційна інформація;

наочна агітація.

Види інформації першої групи оформлюються відповідно до спеціальних інструкцій та правил техніки безпеки й охорони праці і розміщуються у виробничих приміщеннях і на територіях підприємств. До них належать: інформація про сигнальні кольори протипожежних пристроїв, трубопроводів та різноманітних споруд, засобів забезпечення безпеки, транспорту тощо; виробничі знаки безпеки — забороняючі, попереджуючі, інформуючі та вказівні; умовні позначення речовин, що транспортуються; дані про кольори трубопроводів.

До другої групи відносять технічні характеристики, які зображуються синім кольором та розташовуються на робочих місцях і в зоні загального призначення. Синій колір використовується для оформлення інтер'єрів або виробів як основний колір безпеки.

Третя група містить інформацію адміністративних, громадських організацій та науково-технічну інформацію. Ця інформація розміщується на спеціальних стендах у коридорах, вестибюлях, тобто не у робочих зонах. Види інформації третьої групи оформлюються також на синьому кольорі.

Четверта група повинна відрізнятися художньою виразністю та яскравістю, має добре поєднувати і доповнювати композиційне та кольорове вирішення інтер'єру. Для

цієї групи рекомендується використовувати монументальний живопис, скульптуру, елементи декоративно-прикладного мистецтва.

Зображувальні засоби наочної агітації можуть бути доволі різноманітними: декоративні панно, фрескові композиції, скульптурні зображення (бюсти, барельєфи), мозаїчні вставки тощо. Наочна агітація, як правило, розташовується не в робочій зоні, але, по можливості, поруч із входом у приміщення, цех та поблизу місць відпочинку.

Дослідженнями наукових установ встановлено вплив кольорової гами на працюючу людину. Так, червоний колір швидко притягує увагу; синій - дещо сприяє зняттю втоми; зелений - створює оптимістичний настрій, знижує зорове напруження, підвищує працездатність рук; оранжевий - підвищує настрій; брунатний, чорний - суворий, тяжкий, гнітюче діє на психіку людини.

ЛАНДШАФТНО-ДЕКОРАТИВНЕ ВИРІШЕННЯ ТЕРИТОРІЇ ПІДПРИЄМСТВА

Для створення художнього образу промислового підприємства чи установи важливе значення має ландшафтно-декоративне вирішення території.

Благоустрій підприємства здійснюється згідно з генеральним планом. Під час планування внутрішньої території підприємства необхідно позначити основні транспортні магістралі, пішохідні доріжки, тротуари, зони відпочинку, майданчики відкритого збереження матеріалів та обладнання, місця утилізації відходів.

Важливого значення у благоустрої територій і приміщень підприємств та установ набувають об'єкти архітектури малих форм.[1]

Одним із елементів виробничої естетики є музичний супровід на виробництві. Доцільність його в тому, що воно стимулює трудову діяльність, викликає позитивне емоційне збудження нервової системи, сприяє налагодженню ритму роботи, зменшує відчуття монотонності праці. Проте музичну трансляцію слід застосовувати у певні робочі періоди, 4-5 разів за зміну по 15-20 хвилин кожний цикл. На роботах з чіткими і швидкими рухами позитивно впливає ритмічна музика; на роботах, що вимагають повільних точних рухів більше підходить легка мелодія. Отже, впровадження виробничої естетики, як стверджує практика, дозволяє поліпшити умови праці, а на цій основі підвищити її продуктивність.

Перелік посилань:

1. Режим доступу: https://pidru4niki.com/80893/ekonomika/psihofiziologichni_umovi_pratsi
<https://studfile.net/preview/8543165/page:3/>